
Beköszöntő

Ránk jár a rúd...

...juthat eszünkbe, ha az egészségügy helyzetét, a társadalomban elfoglalt pozícióinkat értékeljük. 2006 óta tart a megszorítás, bőjtöljük az átgondolatlan és fedezethiányos 2002-es béremelést. Visszatekintve erre az időszakra, még azt reméltük, hogy 2009-2010-re végre fellendülés következhet ebben az ágazatban is. Nem így lett. Jött a világgazdasági, majd a görög pénzügyi válság, most meg az eurozóna és vele minden, a közös „előnyeit” élvező ország megrendülése. A legkönnyebben ebben az ágazatban lehetett megfogni a költségvetést, drasztikus járulékcsoökkentéssel kivéreztetni a forrásteremtési oldalt. A kelet-közép-európai devizák 10-18%-os értékvesztést könyvelhettek el az elmúlt egy évben, és ez bizonyosan súlyos hatással lesz az egészségügyi szektorra is, tehát a lejtmenetnek még nincs vége. 2012-re a közpénzek egészségügyre költött GDP-arányos része soha nem látott mélységbe, 4% alá süllyed. Túl a hazai orvosi migrációs adatokon, még az egyébként bérharcuk előtt is 30-50%-kal jobb bérpozícióval rendelkező szlovák és cseh orvosok példája és sikere mutatja: nem eltűzött veszélyes humán erőforrás krízisről beszélni hazánkban.

No de félre a rideg, és elszomorító gazdaságpolitikai tényezőket és makro környezeti szempontokat, és lássuk, mi motiválhatja a továbbra is töretlen lelkesedéssel dolgozó egészségügyi menedzsereket 2012-ben! Ami a szűkebb egészségügyi makro környezetet illeti, végre van egy társadalmilag – és széles körben a szakma által is – elfogadott egészségügyi rendszertervünk. Néha nem is vesszük észre, ez milyen fontos: gondoljunk csak az előző 8 év habozó, oda-vissza lépő, társadalmi támogatottságot nem élvező reformterveire! Előttünk áll egy, a fölösleges párhuzamokat kiküszöbölő és a méretgazdaságossági szempontokat, allokációs hatékonyságot nem csak a szólamok szintjén felvállaló ellátórendszer víziója. Már csak bátorság kell végigvinni az elképzeléseket. Sikerült legalább a rezidensek egy részét itthon tartani, és elindult a szakmai racionalitásokat előtérbe helyező tervező munka. Végre az alapoktól elkezdődik a progresszivitási szintek szerint a rendszer felépítése. Az átalakítást nyilvánvalóan mozgó rendszeren kell végrehajtani, és ez nem teszi egyszerűvé a feladatot.

A neheze azonban még hátravan. Lássuk, miként lesz képes az állam és intézményei önkontrollra, a magánérdek háttérbe szorítására a közérdek javára! Az állam által ellenőrzött, fenntartott és működtetett rendszer ugyanis nem ébreszt jó emlékeket bennünk. Sokan féltjük azokat a vezetői vívmányokat, amelyek az elmúlt évekre a rendszerváltáskor elindult reformfolyamatok eredményeként kiforrták magukat: a stratégiai szempontok előtérbe kerülését, a megalapozott stratégia figyelembe vételével, adatokkal jól alátámasztott világos döntéshozatal szabadságát, a jó értelemben vett önállóságot és a munkatársainkra való delegálás lehetőségét. De ide tartozik még az innovativitás, a gyors reagáló képesség, a meglévő motiváció talaján a csapatok mozgatóására való képesség, a beteg igényeinek mind teljesebb figyelembe vétele. Mindez magával hozta, hogy egyszerűbbé vált az értékek és a felelősség megosztása, közös vízió kialakítása munkatársainkkal.

Félünk viszont a bürokrácia erdejétől, a mozdulatlanságtól és a „gúzsba kötve táncolni” jelenségtől, amelybe azért már volt alkalmunk „beleszabolni”. Az intézmények alaptevékenységétől eltávolodó, túlságosan elhúzódozó döntéshozattal, amely blokkolhatja a mindennapi munkát. Nem látható még egyértelműen, miként alakul majd a rendszer szereplőinek motivációja egy olyan szektorban, amelyet hazánkban az állami szerepvállalás dominál, miközben az a világban sokkal inkább piacosiított ezért hatalmas vonzerővel bír a magyar munkaerőre. A motiváció megtalálására ugyanis még nem látunk határozott és meg is valósítható lépéseket.

Tanácsként, kéreseként csak az hangozhat el: végezzük el bölcsen a rendszer SWOT analízisét, legyünk képesek kiküszöbölni a gyengeségeket, kihasználni erősségeinket és kínálózó lehetőségeinket, elkerülni a fenyegető tényezőket. Használjuk fel tehát még az Európában is egyedülálló adatvagyonunkat, ennek talaján találjuk meg a rendszer megfelelő szabályozógombjait és aknázzuk ki adekvát ösztönzőkkel a rendszerben elkötelezetten működő szervezetek és vezetők képességeit. Reméljük ehhez ismét kellően újszerű és naprakész municiót adhat az IME – Az egészségügyi vezetők szaklapja XI. Kontrolling konferenciája 2011. december 6-án, Szent Miklós napján. Jó tanácskozást, releváns információszerezést, az ünnepekre boldogságot, megbékélést és sikeres újesztendőt kívánunk minden kedves Résztevőnek, tisztelt Olvasóinknak!

Dr. Pásztélyi Zsolt
felelős szerkesztő